

BESLUIT (GBVB) 2022/2444 VAN DE RAAD**van 12 december 2022****betreffende een militaire partnerschapsmissie van de Europese Unie in Niger (EUMPM Niger)**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 42, lid 4, en artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In zijn conclusies van 16 april 2021 heeft de Raad de geïntegreerde EU-strategie voor de Sahel vastgesteld. De Raad sprak met name zijn bezorgdheid uit over het feit dat de geleidelijke toename van de onveiligheid en de gevolgen daarvan de verschillende crises hebben verergerd, met de burgerbevolking als eerste slachtoffer en met ongekende humanitaire gevolgen in de regio, waaronder een toename van het aantal intern ontheemden en vluchtelingen, gedwongen ontheemding, misbruik, spanningen binnen en tussen gemeenschappen, de toename van terugkerende voedsel- en voedingscrises, een toename van behoeften op het gebied van gezondheidszorg en moeilijkheden bij het opzetten van overheidsdiensten in conflictgebieden. Voorts erkende de Raad dat instabiliteit ook bijdraagt tot illegale migratie. De Raad onderstreepte dat de Unie zal blijven bijdragen aan capaciteitsopbouw op het gebied van defensie en veiligheid van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB)-missies in te zetten. De Raad benadrukte dat de naleving en bevordering van de mensenrechten, met inbegrip van gendergelijkheid, en de bescherming van de integriteit van personen centraal blijven staan in het optreden van de Unie in de Sahel.
- (2) Op 30 juni 2022 heeft het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) bij de afronding van de holistische strategische evaluatie van de GVDB-missies EUTM Mali en EUCAP Sahel Mali geoordeeld dat het wenselijk is om een speciale militaire GVDB-missie op te zetten in combinatie met een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit om Niger de nodige steun te verlenen.
- (3) Op 18 juli 2022 heeft de Raad in het kader van de Europese Vredesfaciliteit een steunmaatregel ter ondersteuning van de Nigerese strijdkrachten ingesteld. Deze steunmaatregel ondersteunt met name de oprichting van een centrum voor de opleiding van technici van de strijdkrachten.
- (4) Bij brief van 30 november 2022 heeft de minister van Buitenlandse Zaken en Samenwerking van de Republiek Niger de Unie verzocht een militaire GVDB-partnerschapsmissie van de EU in Niger in te zetten om bij te dragen aan de versterking van de militaire capaciteit van de Nigerese strijdkrachten, teneinde Niger te ondersteunen in zijn strijd tegen gewapende terroristische groeperingen, met inachtneming van het recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht.
- (5) Op 12 december 2022 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een crisisbeheersingsconcept voor een mogelijke militaire GVDB-partnerschapsmissie ter ondersteuning van de uitvoering van een plan voor capaciteitsopbouw voor Niger, door middel van de oprichting van het centrum voor de opleiding van technici van de strijdkrachten, in combinatie met de op 18 juli 2022 vastgestelde steunmaatregel, waarbij gespecialiseerde opleidingen op verzoek worden verstrekt aan specialisten van de Nigerese strijdkrachten en de oprichting van een nieuw bataljon voor communicatie- en commando-ondersteuning wordt gesteund. Die missie moet worden ingezet.
- (6) Het PVC moet onder de verantwoordelijkheid van de Raad en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") de politieke controle over de militaire GVDB-partnerschapsmissie in Niger uitoefenen, er strategische leiding aan geven en de passende besluiten nemen overeenkomstig artikel 38, derde alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU).
- (7) Het is nodig internationale overeenkomsten in verband met de status van door de EU geleide eenheden en personeel in Niger en in verband met de deelname van derde landen aan de missie uit te onderhandelen en te sluiten.

- (8) Op grond van artikel 41, lid 2, VEU en overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad, waarbij de Europese Vredesfaciliteit ⁽¹⁾ werd opgericht, komen operationele uitgaven die voortvloeien uit dit besluit die gevolgen hebben op militair of defensiegebied ten laste van de lidstaten,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Missie

1. De Unie voert een militaire partnerschapsmissie in Niger (EUMPM Niger) uit ter ondersteuning van Niger in zijn strijd tegen gewapende terroristische groeperingen, met inachtneming van het recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht.
2. De strategische doelstelling van EUMPM Niger bestaat in de ondersteuning van capaciteitsopbouw van de Nigerese strijdkrachten, om hen beter in staat te stellen de dreiging die uitgaat van gewapende terroristische groeperingen te beperken, de Nigerese bevolking te beschermen en te zorgen voor een veilige omgeving.
3. Daartoe doet EUMPM Niger het volgende:
 - a) zij steunt de oprichting en opbouw van een centrum voor de opleiding van technici van de strijdkrachten door advies en opleiding te verstrekken, onder meer aan opleiders;
 - b) zij steunt de ontwikkeling van de gespecialiseerde capaciteiten van de Nigerese strijdkrachten door gespecialiseerde opleidingen op aanvraag aan te bieden;
 - c) zij steunt de oprichting en opbouw van een bataljon voor communicatie- en commando-ondersteuning door de eenheden, specialisten en commandostructuur van het bataljon op te leiden en te begeleiden, zodat het vervolgens kan worden ingezet om operaties in Niger te steunen in overeenstemming met het recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht.
4. Het internationaal humanitair recht, de mensenrechten, het beginsel van gendergelijkheid, de bescherming van burgers, en de agenda's uit hoofde van de Resolutie 1325 (2000) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) over vrouwen, vrede en veiligheid, Resolutie 2250 (2015) van de VN-Veiligheidsraad van over jongeren, vrede en veiligheid en Resolutie 1612 (2005) van de VN-Veiligheidsraad over kinderen en gewapende conflicten worden volledig geïntegreerd en proactief opgenomen in de strategische en operationele planning, activiteiten en rapportage van EUMPM Niger.
5. Daarnaast faciliteert EUMPM Niger de steun die de Europese Vredesfaciliteit aan Niger verleent met betrekking tot het centrum voor de opleiding van technici van de strijdkrachten en, indien de Raad over de nodige bijstandsmaatregel besluit, met betrekking tot het geselecteerde bataljon voor communicatie- en commando-ondersteuning. De activiteiten van de missie worden gecoördineerd met de verschaffing van uitrusting te zijner tijd door middel van de faciliteit.

Artikel 2

Benoeming van de EU-missiecommandant

De directeur van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (Military Planning and Conduct Capability — MPCC) is missiecommandant van EUMPM Niger.

Artikel 3

Aanwijzing van het hoofdkwartier van de missie

1. Het MPCC is de vaste commando- en controlestructuur op militair strategisch niveau buiten het inzetgebied. Het is verantwoordelijk voor de operationele planning en uitvoering van EUMPM Niger.
2. Het hoofdkwartier van de missiestrijdkrachten van EUMPM Niger is gevestigd in Niger en opereert onder het bevel van de commandant van de EU-missiestrijdkrachten.

⁽¹⁾ Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 (PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14).

3. Een te Brussel gevestigde ondersteuningscel van het hoofdkwartier van de missiestrijdkrachten wordt in het MPCC geïntegreerd totdat het MPCC zijn volledige operationele vermogen heeft bereikt.

Artikel 4

Planning en aanvang van EUMPM Niger

Het besluit over de aanvang van EUMPM Niger wordt door de Raad vastgesteld na haar goedkeuring van een missieplan en van de inzetregels.

Artikel 5

Politieke controle en strategische leiding

1. Het PVC oefent, onder de verantwoordelijkheid van de Raad en de hoge vertegenwoordiger, de politieke controle en de strategische leiding over EUMPM Niger uit. De Raad machtigt het PVC om de passende besluiten te nemen overeenkomstig artikel 38 VEU. Onder deze machtiging vallen de bevoegdheden om de planningsdocumenten, waaronder het missieplan, en de commandostructuur te wijzigen. Deze machtiging omvat voorts de bevoegdheden om besluiten te nemen over de toekomstige commandanten van de EU-missiestrijdkrachten. De bevoegdheid om de doelstellingen van EUMPM Niger te bepalen en de bevoegdheid om EUMPM Niger te beëindigen, blijft berusten bij de Raad.
2. Het PVC brengt op gezette tijden verslag uit aan de Raad.
3. Het PVC ontvangt van de voorzitter van het Militair Comité van de EU (het "militair comité") op gezette tijden verslagen over het verloop van EUMPM Niger. Het PVC kan, naargelang het geval, de EU-missiecommandant en de commandant van de EU-missiestrijdkrachten op zijn vergaderingen uitnodigen.

Artikel 6

Militaire leiding

1. Het militair comité controleert of EUMPM Niger, onder verantwoordelijkheid van de EU-missiecommandant, correct wordt uitgevoerd.
2. Het militair comité ontvangt op gezette tijden verslagen van de EU-missiecommandant. Het militair comité kan, waar passend, de EU-missiecommandant en de commandant van de EU-missiestrijdkrachten op zijn vergaderingen uitnodigen.
3. De voorzitter van het militair comité treedt op als eerste contactpunt met de EU-missiecommandant.

Artikel 7

Samenhang van het optreden van de Unie en coördinatie

1. De hoge vertegenwoordiger draagt zorg voor de uitvoering van dit besluit en zorgt er tevens voor dat het consistent is met het externe optreden van de Unie als geheel, met inbegrip van de ontwikkelingsprogramma's van de Unie en haar programma's voor humanitaire bijstand.
2. De commandant van de EU-missiestrijdkrachten krijgt, met volledige eerbiediging van de commandostructuur en de politieke controle en strategische leiding van het PVC, ter plaatse politieke aansturing van het hoofd van de delegatie van de Unie in Niger.
3. EUMPM Niger coördineert nauw met EUCAP Sahel Niger inzake de relevantie expertisegebieden teneinde bij te dragen aan de interoperabiliteit tussen EUCAP Sahel Niger, EUMPM Niger en de veiligheidstroepen en de defensietroepen van Niger.
4. Daarnaast coördineert EUMPM Niger haar activiteiten met de bestaande en toekomstige bilaterale initiatieven, inspanningen en activiteiten van de lidstaten in Niger en, in voorkomend geval, met gelijkgestemde partners die het plan voor capaciteitsopbouw van de Nigerese strijdkrachten ondersteunen.

*Artikel 8***Deelname van derde staten**

1. Onverminderd de beslissingsautonomie van de Unie en haar ene institutionele kader, en overeenkomstig de desbetreffende richtsnoeren van de Europese Raad, kunnen derde staten worden uitgenodigd aan EUMPM Niger deel te nemen.
2. De Raad machtigt het PVC om derde staten uit te nodigen bijdragen te leveren en om, op aanbeveling van de EU-missiecommandant in overleg met de commandant van de EU-missiestrijdkrachten en van het EUMC, de passende besluiten betreffende aanvaarding van de voorgestelde bijdragen te nemen.
3. De nadere regelingen voor de deelname van derde staten worden vastgelegd in overeenkomsten die op grond van artikel 37 VEU en overeenkomstig de procedure van artikel 218 VWEU worden gesloten. Indien de Unie en een derde staat een overeenkomst tot vaststelling van een kader voor de deelname van die derde staat aan crisisbeheersingsmissies van de Unie hebben gesloten, zijn de bepalingen van die overeenkomst ook van toepassing in het kader van EUMPM Niger.
4. Derde staten die belangrijke militaire bijdragen aan EUMPM Niger leveren, hebben bij de dagelijkse aansturing van EUMPM Niger dezelfde rechten en verplichtingen als de deelnemende lidstaten.
5. Indien derde staten aanzienlijke militaire bijdragen aan EUMPM Niger leveren, machtigt de Raad het PVC om de relevante besluiten te nemen tot instelling van een Comité van contribuanten.

*Artikel 9***Status van het personeel onder EU-leiding**

Over de status van de eenheden en het personeel onder EU-leiding, inclusief de voorrechten, immuniteiten en overige waarborgen die nodig zijn voor de uitvoering en de soepele werking van hun missie, wordt een overeenkomst gesloten op grond van artikel 37 VEU en overeenkomstig de procedure van artikel 218 VWEU.

*Artikel 10***Financiële regeling**

1. De gemeenschappelijke kosten van EUMPM Niger worden beheerd overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509.
2. Het financiële referentiebedrag voor de gemeenschappelijke kosten van EUMPM Niger voor een periode van drie jaar na de datum van vaststelling van dit besluit bedraagt 27,3 miljoen EUR. Het in artikel 51, lid 2, van Besluit (GBVB) 2021/509 bedoelde percentage van het referentiebedrag bedraagt 15 % voor vastleggingen en 10 % voor betalingen.

*Artikel 11***Projectcel**

1. EUMPM Niger kan beschikken over een projectcel om projecten te identificeren en uit te voeren. EUMPM Niger coördineert, faciliteert en verleent advies, waar van toepassing, bij door de lidstaten en derde staten onder hun verantwoordelijkheid uitgevoerde projecten op gebieden die verband houden met het mandaat van EUMPM Niger en ter ondersteuning van de doelstellingen ervan.
2. Onder voorbehoud van lid 3 is de EU-missiecommandant gemachtigd financiële bijdragen van de lidstaten of van derde staten te verzoeken voor de uitvoering van projecten die andere acties van EUMPM Niger aanvullen en daarmee in overeenstemming zijn. In dergelijke gevallen treft de EU-missiecommandant met de betrokken lidstaten of derde staten een regeling voor met name de specifieke procedures voor de behandeling van klachten van derden ten aanzien van schade ten gevolge van handelingen of nalatigheden van de EU-missiecommandant bij de besteding van de middelen die door die lidstaten of derde staten ter beschikking zijn gesteld.

3. In geen geval wordt de Unie of de hoge vertegenwoordiger door de bijdragende lidstaten of derde staten aansprakelijk gesteld voor handelingen of nalatigheden van de EU-missiecommandant in verband met de besteding van de middelen van die lidstaten of derde staten.

4. De aanvaarding van een financiële bijdrage van de lidstaten of derde staten voor de projectcel is afhankelijk van de instemming van het PVC.

Artikel 12

Vrijgeven van informatie

1. De hoge vertegenwoordiger is gemachtigd de bij dit besluit betrokken derde staten, waar passend en in overeenstemming met de behoeften van EUMPM Niger, gerubriceerde EU-informatie te verstrekken die ten behoeve van EUMPM Niger is gegenereerd, overeenkomstig Besluit 2013/488/EU van de Raad ⁽²⁾ waarin de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie zijn vastgelegd:

- a) tot het niveau waarin is voorzien in de toepasselijke tussen de Unie en de betrokken derde staat gesloten overeenkomst voor de beveiliging van informatie, of
- b) in andere gevallen, tot het niveau "CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL".

2. Indien er sprake is van een specifieke en onmiddellijke operationele behoefte, is de hoge vertegenwoordiger voorts gemachtigd aan Niger gerubriceerde EU-informatie tot en met het niveau "RESTREINT UE/EU RESTRICTED" die ten behoeve van EUMPM Niger is opgesteld, overeenkomstig Besluit 2013/488/EU vrij te geven. Daartoe worden regelingen tussen de hoge vertegenwoordiger en de bevoegde autoriteiten van Niger opgesteld.

3. De hoge vertegenwoordiger is bevoegd niet-gerubriceerde documenten van de EU betreffende de beraadslagingen van de Raad over EUMPM Niger die onder de geheimhoudingsplicht op grond van artikel 6, lid 1, van het reglement van orde van de Raad ⁽³⁾ vallen, vrij te geven aan de derde landen die bij dit besluit zijn betrokken.

4. De hoge vertegenwoordiger kan de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde bevoegdheden, alsmede de bevoegdheid om de in lid 2 bedoelde regelingen te sluiten, delegeren aan personeel van de Europese Dienst voor extern optreden en/of aan de EU-missiecommandant en/of aan de commandant van de EU-missiestrijdkrachten.

Artikel 13

Inwerkingtreding en beëindiging

1. Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.
2. EUMPM Niger eindigt drie jaar na de datum van vaststelling van dit besluit.
3. Het besluit wordt ingetrokken met ingang van de datum van sluiting van het hoofdkwartier van de missiestrijdkrachten overeenkomstig de plannen die zijn goedgekeurd voor de beëindiging van EUMPM Niger, en onverminderd de in Besluit (GBVB) 2021/509 vastgestelde procedures voor de controle en het afleggen van rekening en verantwoording over EUMPM Niger.

Gedaan te Brussel, 12 december 2022.

Voor de Raad

De voorzitter

J. BORRELL FONTELLES

⁽²⁾ Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 274 van 15.10.2013, blz. 1).

⁽³⁾ Besluit 2009/937/EU van de Raad van 1 december 2009 houdende vaststelling van zijn reglement van orde (PB L 325 van 11.12.2009, blz. 35).